

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI REGIONALE AL CONSILIULUI EUROPEI

Aducem democrația mai aproape
de cetățeni, în centrul orașelor
și regiunilor noastre

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Militant al democrației locale de 60 ani

La 12 ianuarie 1957, la Strasbourg, sub președinția lui Jacques Chaban-Delmas (Franța), se deschidea prima sesiune a Conferinței autorităților locale, precursor al Congresului. De atunci, Congresul a devenit un actor principal în construirea unei adevărate democrații locale.

În 1975, odată cu apariția unei dimensiuni regionale din ce în ce mai pronunțate în rândul Statelor membre, competențele Conferinței autorităților locale au fost extinse, pentru a include și regiunile. Aceasta a devenit astfel Conferința autorităților locale și regionale a Europei, asociind toate comunitățile teritoriale europene.

Un text fondator

Consolidarea democrației locale și recunoașterea de către Statele membre a acestui rol crescut a condus, în 1985, la adoptarea Cartei europene a autonomiei locale.

O nouă etapă după Summit-ul de la Viena

În 1994, o nouă etapă a fost depășită, prin crearea actualului Congres al autorităților locale și regionale al Consiliului Europei, în locul Conferinței.

„Din câte știu, este pentru prima dată în istoria democrației când reprezentanții autorităților locale sunt invitați să își exprime opinia [...], cu aprobarea guvernelor respective, asupra a ceea ce ar putea reprezenta modalități de participare pentru ei în cadrul instituțiilor pe cale de apariție”.

Din discursul lui Jacques Chaban-Delmas la 12 ianuarie 1957

Jacques Chaban-Delmas, primul președinte al Conferinței autorităților locale la 12 ianuarie 1957.

Recunoașterea din partea șefilor de state

Cu ocazia Summit-ului de la Varșovia din 2005, șefii de state și de guverne din cadrul Consiliului Europei au reafirmat importan-

ța democrației teritoriale pentru sănătatea democrației și rolul major al Congresului în continuarea acestei misiuni.

Consolidarea instrumentelor juridice

Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei încurajează guvernele Statelor membre să se inspire din textul Cadrelui democrației regionale, elaborat în 2009, în cadrul politicilor și reformelor proprii. În același timp, Congresul și-a continuat activitatea de promovare a Cartei europene a autonomiei locale, care acoperă la momentul actual, 47 de State membre ale Consiliului Europei.

Monitorizarea democrației locale

Congresul este responsabil de evaluarea punerii în aplicare a Cartei Europene a autonomiei locale în cadrul fiecărui Stat membru.

Monitorizarea democrației locale și regionale permite stabilirea unui dialog politic constructiv cu autoritățile din Statele membre cu privire la aspectele democrației locale și regionale. Congresul efectuează în mod regulat monitorizări generale pe fiecare țară; în plus, acesta se poate interesa

asupra oricărui aspect prevăzut în Cartă. De asemenea, poate să organizeze, de urgență, efectuarea unei misiuni de anchetă privind situațiile îngrijorătoare. Rapoartele, recomandările și rezoluțiile pe care le adoptă, permit informarea guvernelor, a parlamentelor, asociațiilor, aleșilor locali și a mass-mediei cu

privire la situația democrației locale și regionale în anumite țări, precum și cu privire la aplicarea Cartei de către aceste țări. Multe reforme legislative au fost adoptate de către Statele membre pe baza observațiilor și recomandărilor făcute de Congres în cadrul activităților de monitorizare.

Observarea alegerilor locale și regionale și monitorizarea Cartei Europene a autonomiei locale sunt două priorități ale Congresului.

Observarea alegerilor locale și regionale

Congresul observă regulat alegerile locale și regionale, în special în Statele membre ale Consiliului European.

Observarea, atât în perioada sondajelor cât și pe parcursul campaniei electorale, permite angajarea unui dialog la cel mai înalt nivel cu reprezentanții partidelor și a grupurilor politice, cu comisiile electorale, mass-media și ONG-urile. Misiunile de observare ale Congresului pot fi realizate în cooperare cu Adunarea Parlamentară a Consiliului European și Comisia de la Veneția, inclusiv prin intermediul Consiliului

pentru alegeri democratice, dar și cu alte organizații internaționale, precum Oficiul Instituțiilor Democratice și al Drepturilor Omului al OSCE. Comitetul Regiunilor

al Uniunii Europene este și el invitat să participe la misiunile de observare efectuate de către Congres.

Post-observare și post-monitorizare

În urma monitorizării și a observării alegerilor, Congresul urmărește progresul la nivel local pentru a asigura aplicarea recomandărilor sale, și creează în acest scop un dialog permanent cu Statele membre.

Cooperare și parteneriate

Congresul a consolidat cooperarea și parteneriatele atât cu Statele membre cât și cu alte instituții și asociații europene, în scopul de a consolida democrația teritorială. Sunt propuse activități de teren pentru a garanta o aplicare mai bună a Cartei Europene a autonomiei locale și a recomandărilor Congresului.

Congresul a organizat participarea reprezentanților locali albanezi la Târgul Internațional al Municipalităților, NEXPO 2013, în Croația.

În baza monitorizării democrației locale și regionale, precum și a observării alegerilor locale, Congresul oferă statelor expertiza sa și propune, prin intermediul membrilor săi, un ansamblu de experiențe practice și politice ce include:

- evaluarea cadrului legal și instituțional;
- contribuția la elaborarea noilor legi și strategii;
- schimb de bune practici – schimb de la egal la egal – și seminarii interactive;
- ateliere de lucru în domeniul conducerii, pentru aleșii locali și regionali.

Astfel, în funcție de situația particulară a țărilor în cauză și nevoile autorităților locale, pot fi organizate acțiuni în următoarele domenii: rolul și responsabilitățile aleșilor locali; etica în politică și

în luarea deciziilor; participarea cetățenilor; derularea campaniilor pozitive (în vederea alegerilor locale și regionale), consultarea și dialogul între autoritățile centrale și locale; promovarea și schimbul de experiențe cu privire la punerea în aplicare a drepturilor omului la nivel local; regionalizarea; cooperarea transfrontalieră.

Contribuția la planurile de acțiune

Proiectele elaborate de Congres fac parte din componenta democrației a Planurilor de acțiuni ale Consiliului Europei pentru Statele sale membre. Congresul implementează deja programe de cooperare în Armenia, Bosnia și Herțegovina (Mostar), Republica Moldova, Ucraina și Kosovo*. Un proiect de cooperare a fost finalizat în Albania. Proiecte adiționale se află

Un parteneriat strâns cu Uniunea Europeană

În 2005, Congresul și Comitetul Regiunilor au semnat un acord de cooperare vizând „promovarea democrației locale și regionale, descentralizarea și autonomia locală în Europa și (garantarea) respectării prerogativelor locale și regionale de către autoritățile naționale și europene”. Acest acord a fost extins în 2009, precizând zonele și metodele de cooperare între cele două instituții

în discuție pentru alte State membre. Congresul joacă de asemenea un rol activ în politica de vecinătate a Consiliului Europei, pentru a sprijini reformele teritoriale și legislative ale țărilor vecine, precum Maroc și Tunisia.

Rețele și hub-uri

Congresul promovează buna guvernare și participarea civică, prin sprijinirea asociațiilor autorităților locale, în strânsă legătură cu rețelele europene și încurajează crearea de noi rețele, printre care Rețeaua asociațiilor autorităților locale din Europa de Sud-Est, Asociația agențiilor democrației locale și Rețeaua Europeană a instituțiilor de formare pentru Comunitățile teritoriale.

* Trimiterile la Kosovo nu aduc atingere pozițiilor privind statutul. Acestea sunt în conformitate cu Rezoluția 1244/1999 a Consiliului de Securitate al ONU, precum și cu Avizul Curții Internaționale de Justiție privind Declarația de independență a Kosovo.

Adunarea pan-europeană a autorităților locale

Congresul este organismul reprezentativ al autorităților locale și regionale ale celor 47 de State membre ale Consiliului European.

Acesta este singurul organism european responsabil de monitorizarea situației democrației teritoriale și a dezvoltării autonomiei locale și regionale pe teritoriul Europei.

Purtător de cuvânt al regiunilor și municipalităților din Europa, acesta acționează pentru instituirea unei democrații locale favorizând în același timp consultarea și dialogul politic între guvernele și

autoritățile locale. În acest sens, cooperează în special cu Comitetul de Miniștri al Consiliului European.

Realizările Congresului

Încă de la crearea sa, Congresul a contribuit la dezvoltarea unui ansamblu de tratate internaționale, precum Carta europeană a autonomiei locale, devenită tratat internațional de referință în acest domeniu.

După adoptarea în 1985 a Cartei, de către Statele membre, Miniștrii responsabili pentru autoritățile locale și regionale au adoptat în 2009, la Utrecht (Țările de Jos), un cadru de referință pentru democrația regională. Acest text servește drept o colecție de

principii pe care Congresul se bazează pentru a monitoriza situația democrației regionale. Congresul dorește ca – pe termen lung – să ajungă să-l transforme într-un instrument obligatoriu, care să constituie un echivalent al Cartei Europene a autonomiei locale.

Instrumentele juridice din domeniul democrației locale și regionale:

Convenția-cadru europeană privind cooperarea transfrontalieră a comunităților sau autorităților locale (1980)

Convenția privind procedura de participare a străinilor la viața publică, la nivel local (1992)

Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare (1992)

Carta urbană europeană (1992), și **Carta urbană europeană II**, Manifest pentru o nouă urbanitate (2008)

Carta europeană privind participarea tinerilor la viața municipală și regională (1992) și Carta revizuită (2003)

Convenția Europeană a peisajului (2000).

O Cartă Europeană pentru autonomia locală

Carta europeană a autonomiei locale fixează normele comune pentru protejarea și dezvoltarea drepturilor și a libertăților autorităților locale și îndeamnă Statele europene care au ratificat-o, de a respecta un număr de condiții, principii și practici în acest domeniu. Deschisă pentru semnare în 1985 și intrată în vigoare în 1988, aceasta a

fost ratificată de cele 47 de State membre ale Consiliului European. În 2009, Carta a fost completată cu un protocol adițional privind participarea cetățenească. Deschis pentru semnare la 16 noiembrie 2009 și intrat în vigoare la 1 iunie 2012, acest text are drept scop de a introduce în domeniul de aplicare al Cartei, dreptul oricărei persoane de a participa la treburile unei

colectivități locale. În acest scop, se face ecoul Preambulului Cartei prin care se recunoaște că dreptul cetățenilor de a participa la treburile publice face parte din principiile democratice comune tuturor Statele membre ale Consiliului European.

Un Congres și două camere pentru 150 000 de comunități

Congresul este compus din două camere: Camera autorităților locale și Camera Regiunilor. Congresul are 324 de membri titulari și 324 de membri supleanți, toți aleși pe o durată de 4 ani, reprezentând mai mult de 150 000 de autorități locale și regionale din cele 47 de State membre ale Consiliului Europei.

648 de reprezentanți locali și regionali, reuniți la o sesiune plenară la Strasbourg (Franța).

Delegațiile naționale ale Congresului sunt compuse din reprezentanți ai autorităților locale sau regionale din cele 47 de State membre ale Consiliului Europei. Acești reprezentanți sunt fie titulari ai unui mandat, aleși direct, dintr-o comunitate locală sau regională, fie responsabili politici în fața unei adunări alese prin vot direct.

Reprezentanții și supleanții, sunt grupați pe delegații naționale și grupuri politice și sunt repartizați între Camera autorităților locale și Camera regiunilor a Congresului. Congresul alege Președintele său, pe rând, din cadrul celor două Camere, pentru o durată de doi ani și jumătate. Congresul se întrunește la Strasbourg în două sesiuni plenare pe an, primăva-

ra și toamna. Cu ocazia acestor sesiuni, au loc discuții tematice, se examinează rapoarte și se adoptă recomandări și rezoluții. Congresul invită reprezentanții guvernelor naționale și ai autorităților locale și regionale, precum și delegații ale diferitelor organizații europene, iar delegați ai statelor nemembre pot urmări sesiunea ca și observatori.

Trei comisii care reflectă prioritățile Congresului

Activitatea Congresului este organizată în jurul a trei comisii statutare: o Comisie de monitorizare, o Comisie de guvernare și o Comisie pe probleme de actualitate.

Comisia pentru Respectarea obligațiilor și a angajamentelor luate de Statele semnatare ale Cartei europene a autonomiei locale (sau Comisia de Monitorizare) este responsabilă în special de monitorizarea aplicării Cartei, a evoluției autonomiei locale și a regionalizării în Europa. Totodată, aceasta este responsabilă de pregătirea rapoartelor privind situația democrației la nivel local și regional și de examinarea problemelor specifice democrației locale și regionale în cadrul Statelor membre;

Comisia de Guvernare este responsabilă de problemele legate de mandatul statutar al Congresului, cum ar fi: guvernarea, finanțele publice, cooperarea transfrontalieră și interregională, e-democrația, precum și participarea cetățenilor și cooperarea cu organismele interguvernamentale;

Comisia pe probleme de actualitate este responsabilă de studierea rolului autorităților locale și regionale în zone care reprezintă provocări majore pentru societate. Aceasta analizează subiecte, precum: coeziunea socială, educația, dialogul intercultural, tinerii, integrarea migranților, protecția copiilor și lupta împotriva excluziunii sociale, în conformitate cu valorile de bază ale Consiliului Europei. Congresul a instituit, de asemenea, un Forum Statutar, format din șefii tuturor delegațiilor și 17 membri ai Biroului, pentru a acționa, în numele Congresului, între sesioni.

Problema participării tinerilor figurează printre prioritățile Congresului.

Reprezentare echitabilă

Fiecare delegație trebuie să reflecte o reprezentare echitabilă a forțelor politice și geografice din țara sa. Începând cu anul 2008, Carta Congresului cere, de asemenea, o reprezentare minimă de 30% pentru sexul sub-reprezentat, în cadrul fiecărei delegații.

Congresul este compus din patru grupuri politice:

Partidul PPE/CCE Grupul Partidul Popular European al Congresului

SOCV/DP: Grupul Alianței Progresiste a Socialiștilor, Democraților și Verzilor.

GILD: Grupul Independent și Liberal Democrat

CRE: Grupul Conservatori și Reformiști Europeni

60 de ani de democrație locală și regională

1957: Prima sesiune a Conferinței autorităților locale

1985: Adoptarea Cartei Europene a autonomiei locale

1990: Primul raport de observare a alegerilor

1993: Înființarea primei Agenții pentru Democrație Locală

1994: Conferința autorităților locale devine Congresul Autorităților Locale și Regionale din Europa

1995: Primul raport de monitorizare a democrației locale

2003: Adoptarea Cartei europene revizuite privind participarea tinerilor la viața locală și regională

2005: Acord de cooperare cu Comitetul Regiunilor Uniunii Europene

2007: Lansarea evenimentului "Săptămâna europeană a democrației locale"

2009: Acord reînnoit cu Comitetul Regiunilor

2009: Protocolul suplimentar asupra dreptului de a participa la treburile unei autorități locale

2009: Adoptarea Cadrelui de referință al Consiliului Europei pentru democrația regională

2010 – 2012:

Reforma structurilor Congresului, regulilor și procedurilor administrative

2015: Semnarea primelor foi de parcurs (roadmaps) pentru implementarea recomandărilor Congresului în cadrul dialogului de post-monitorizare

2017: 60 de ani de promovare a democrației locale și regionale în cadrul Consiliului Europei

LISTA STATELOR MEMBRE (și numărul de reprezentanți)

Andorra (2)

Armenia (4)

Austria (6)

Azerbaidjan (6)

Belgia (7)

Bosnia și Herțegovina (5)

Bulgaria (6)

Cipru (3)

Croația (5)

Danemarca (5)

Elveția (6)

Estonia (3)

Federația rusă (18)

Finlanda (5)

Franța (18)

Georgia (5)

Germania (18)

Grecia (7)

Irlanda (4)

Islanda (3)

Italia (18)

Letonia (3)

Liechtenstein (2)

Lituania (4)

Luxemburg (3)

Macedonia de Nord (3)

Malta (3)

Marea Britanie (18)

Monaco (2)

Muntelegru (3)

Norvegia (5)

Olanda (7)

Polonia (12)

Portugalia (7)

Republica Cehă (7)

Republica Moldova (5)

România (10)

San Marino (2)

Serbia (7)

Slovacia (5)

Slovenia (3)

Suedia (6)

Spania (12)

Turcia (18)

Ukraina (12)

Ungaria (7)

CONTACTS

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Secretariatul Congresului autorităților locale și regionale al Consiliului Europei

Avenue de l'Europe - F-67075 Strasbourg Cedex - France

Tel.: +33 (0)3 88 41 21 10

Fax: +33 (0)3 88 41 37 47

congress.web@coe.int

www.coe.int/congress

